

Bernardus Syluanus Eboliensis: ad Illustrissimum ANDREAM MATHEVM.
AQVAEVIVVM Adriæ Ducem et cetera, ac Eboli Dominum, D. suum colendissimum.

Solent omnes Dux Illustrissime Quicumque uel aliquid ipsi scripserint/uel in alienis castigandis operibus elaborarint/lu cubrationes suas Principibus quidam iis/quos maxime obseruet/peritis nonnulli eas/quæ illis ipsis in libris continetur/artium/dedicare. Alteri quidem/cum obseruatia & uoluntatis suæ maximam esse indicium putet/ea quæ ob plurimas uigilias/plurimos haustos labores/carissima habent/dono dare: tunc et ab iis/ quibus data sint/ non parum auctoritatis accedere operibus suis existimant. Alteri uero tum se demum recte munus suum locasse cum iis/ qui & eo delectentur/ et iudicium ferre possint/ miserint/ arbitrantur. Vtrique ego princeps Illustrissime: cum labores hos in Ptholemaei geographiam meos tibi nuncupauit/ assecutus uideor. Nam et ei/ quæ plurimi facio/ uti sub tui nominis auctoritate maxime muniti sint/ dedicauit/ & ei/ qui cum omni litterarum genere/ tum præcipuo quodam geographiæ studio teneatur. Neque enim tu id unquam/ quod alii solent/ diuitiis abundare/ imperium late maximum possidere/ magnam & admirabilem principem efficere opinatus es: uirtutibus animam excolere/ bonis artibus opulentus esse/ id uero semper precipuum principis ornamentum esse dixisti: atque ita in eo elaborasti/ ut multo magis hoc/ quam imperio/ & principatu tuo admirabilis sis. Et sicuti principatu mortalibus multis præes ita omni bonarum litterarum genere (absit omnis assentationis suspitio) litteratos facillime omnes antecellas. Quin ego (ut uere loquar) huiusce ipsius industriæ meæ maximam tibi partem/ acceptam refero. Tu enim ita ingenium sepius excitasti meum/ ita me pluribus in rebus admonuisti/ ut quodcumque a me profectum sit/ id a te initium habuisse/ uere affirmari possit. Ad alias igitur causas/ cur tibi hæc potissimum dedicarim/ hoc etiam accedat. Iure enim optimo tibi/ a quo hæc in me res/ iacta sunt semina/ fructus qui inde enati sunt/ deferunt. Sed ut & tu/ & alii omnes sciant/ quantum in hoc opere laboris exhauserim/ pauca hac de re dicam. Ego Dux Illustrissime. Cum ptholemaem inter alios Geographiæ scriptores diligentissime & situs & distancias locorum scripsisse conspicerem/ admirabar profecto/ cur illius tabulam/ paucis admodum in rebus/ cum nostri temporis nauigationibus consentiret: eoque magis admirabar/ quod ptholemaem quoque nauigationibus comprimis innixus/ ea quæ scripserit/ scripsisse arbitrabar. Cumque hac de re multa frequenter animo agitare/ diuersaque & græca & latina exemplaria undique conquirerem/ in omnibus/ quæ ad manus meas peruenerunt/ maximam in numeris/ quibus locorum signantur interualla/ uarietatem inueni. Quod cum animaduertissem/ ceppi diligentius ipsa ptholemaei uerba examinare/ cumque plerisque in locis numeri uerbis ipsis repugnarent/ cognoui ptholemaei uerba/ nauigationibus prope omnia respondere/ numeros/ maxime dissentire. Quæ cum uidissem/ audacius fortasse quam par erat/ ratione tamen certa per motus/ ptholemaei uerba cum nauigationibus ipsis conferens/ numeros qui facillime deprauari/ & possint/ & soleant/ correxi. Hortanteque ad hoc me **Pandulpho cinamo** solertissimi ingenii Viro/ cui ego/ ob plurima ab eo in me collata beneficia/ tantum debeam/ quantum illi me nunquam referre posse animaduertam/ tabulas & Ptholemaei ipsi/ et ueritati congruenter descripsi. Quæ quantum ab iis quæ ante nos ab aliis descriptæ sunt differant/ cui libet facillimum erit noscere. Quæ in re/ si quod laudis ob laborem hunc nostrum mereamur/ aliorum sit iudicium. Mihi quidem uideor maxime utile onus suscepisse. Cum enim maxime utile hominum generi/ ac propemodum necessarium Ptholemaei opus sit (Hinc enim Genethliaci locorum positus eorum/ in quibus quis nascitur/ quod ad rectam genituræ rationem explicandam non parum facit/ discunt: Hinc Nautarum locorum interualla/ et ad quæ calis partem positæ regiones sint/ cum nouerint/ omnia picula euitare/ & tuto nauigare possunt) ita tamen confusa/ ita perturbata omnia erant/ ut nihil in his libris/ nisi foeda quadam corruptio reperiretur. Eo nulla ex illis utilitas percipi poterat. Nunc uero uigiliis nostris effectum est/ ut si non omnia/ complura tamen emendata/ & in ueram formam redacta/ ac restituta sint. Cuius laboris ac diligentia meæ satis magnam præmiū me consecutum putabo/ si tibi Illustrissime Princeps/ nostra hæc grata fuerit munera. Maluolos uero & obtrectatores omnes (si qui erunt) quauis in me tui nominis auctoritatem reueritos/ minus ausuros putem/ tamen ut & ratione aliqua eos deterream/ libuit complurium rerum/ quas imutauimus/ rationem cur id fecerimus reddere. Et huic epistolæ subiungere. Tu quoque in lictos omnes aio es/ hæc suscipe/ & nos ama.

BERNARDI Syluani Eboliensis annotationes in Ptholemaei geographiam. Cur nostra tabula ab iis quæ ante nos ab aliis descriptæ sunt differant/ aliarumque erroris causa & demonstratio: primusque in Albione insula Britanica.

Videor uidere plerosque magna cum admiratione frontem contracturos: cumque tabulas a nobis descriptas a prioribus adeo diuersas intuebunt/ tantam diuersitatis causam/ sedulo perquisituros. Quibus responsum uolumus/ priores omnes tabulas quæ tum a græcis/ tum a latinis/ descriptæ/ non modo ueritati/ sed uerbis etiam Ptholemaei oino aduersas fuisse. Quæ nos errore/ dum uitare contendimus/ ad eam diuersitatem deuenimus. Erroris autem huiusce/ etsi antea dictum sit/ causa fuisse/ quod solis numeris inherentes/ textus uerba neglexerint/ particularibus tamen demonstrationibus idem nunc ostendere conabimur. Licet in prima Europæ tabula Albionem insulam a prioribus descriptam itueri/ quod solis numeris illud egerint/ non modo contra Ptholemaei positionem/ sed contra id et quod recentiorum nauigationibus uerum esse copertum est/ descriptam esse. Ponit enim Ptholemaeus singula Albionis latera duobus terminis claudi. Ipsi uero numeros obseruantes/ in orientalis lateris descriptione/ maiorem ipsius partem/ eam scilicet quæ est a Vedrae fluminis ostiis ad Veruedrum promontorium/ flectunt/ pertrahuntque/ ipsamque meridionalē faciunt. Sicque meridionalis pars non modo ab Ocrino ad Cantium/ sed a Vedra et flumine ad Veruedrum/ esse uidetur. Quatuorque meridionalium laterum fines erunt. Quod Ptholemaeo oino aduersat/ ponenti orientale latus ab Cantio